

EBA/GL/2024/14

14. listopadu 2024

Obecné pokyny

k vnitřním politikám, postupům
a kontrolám k zajištění provádění unijních
a vnitrostátních omezujících opatření

1. Dodržování obecných pokynů a oznamovací povinnost

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení (EU) č. 1093/2010¹. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány a finanční instituce vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny vyjadřují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit a podle potřeby je začlenit do svých postupů (např. pozměněním svého právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v první řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. Podle čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány povinný do 11.04.2025 orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí nebo nehodlají řídit. Oznámení by měla být zaslána na formuláři, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA, s označením „EBA/GL/2024/14“. Oznámení by měly předložit osoby s příslušným oprávněním oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit. Jakoukoli změnu stavu dodržování obecných pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět a oblast působnosti

5. Tyto obecné pokyny upřesňují vnitřní politiky, postupy a kontroly, které by měly finanční instituce podléhající regulaci a dohledu podle směrnice 2013/36/EU, směrnice (EU) 2015/2366 a směrnice 2009/110/ES zavést v souladu s čl. 74 odst. 1 směrnice 2013/36/EU, čl. 11 odst. 4 směrnice (EU) 2015/2366 a čl. 3 odst. 1 směrnice 2009/110/ES s cílem zajistit účinné provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření.

Subjekty, na které se tyto obecné pokyny vztahují

6. Tyto obecné pokyny jsou určeny:
 - (i) příslušným orgánům ve smyslu legislativních aktů uvedených v čl. 4 bodě 2 podbodě i) nařízení (EU) č. 1093/2010;
 - (ii) příslušným orgánům ve smyslu čl. 4 bodu 2 podbodu vi) nařízení (EU) č. 1093/2010 s ohledem na směrnici (EU) 2015/2366 a směrnici 2009/110/ES;
 - (iii) finančním institucím, které podléhají regulaci a dohledu podle směrnice 2013/36/EU, směrnice (EU) 2015/2366 a směrnice 2009/110/ES.
7. Příslušné orgány, které jsou odpovědné za posuzování vnitřních politik, postupů a kontrol přijatých finančními institucemi k zajištění provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření podle vnitrostátního právního rámce, mohou při posuzování těchto vnitřních politik, postupů a kontrol odkazovat na tyto obecné pokyny.

Definice

Není-li uvedeno jinak, mají pojmy použité a vymezené ve směrnici 2013/36/EU, směrnici (EU) 2015/2366 a směrnici 2009/110/ES v těchto obecných pokynech stejný význam. Kromě toho se pro účely těchto obecných pokynů použije tato definice:

Omezujícími opatřeními

se rozumí omezující opatření Unie ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2024/1226 a vnitrostátní omezující opatření přijatá členskými státy v souladu s jejich vnitrostátním právním řádem (v rozsahu, v jakém se vztahují na finanční instituce).

3. Provádění

Datum použití

8. Tyto obecné pokyny se použijí ode dne 30. prosince 2025.

4. Obecné pokyny k vnitřním politikám, postupům a kontrolám k zajištění provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření

Obecná ustanovení

1. Finanční instituce by měly určit a posoudit, které oblasti jejich obchodní činnosti jsou zvláště vystaveny omezujícím opatřením nebo jsou náchylné k jejich obcházení. Na tomto základě by měly zavést, provádět a aktualizovat politiky, postupy a kontroly, aby zajistily, že budou moci účinně dodržovat režimy omezujících opatření.
2. Tyto politiky, postupy a kontroly by měly být účinné a přiměřené velikosti, povaze a složitosti finanční instituce a její expozici vůči omezujícím opatřením.

4.1 Rámec správy a řízení a úloha vedoucího orgánu

3. Finanční instituce by měly zavést rámec správy a řízení, který zajistí, aby politiky, postupy a kontroly týkající se provádění omezujících opatření byly přiměřené a byly účinně prováděny.
4. Vedoucí orgán finanční instituce by měl odpovídat za schvalování strategie finanční instituce pro dodržování omezujících opatření a za dohled nad jejím prováděním prostřednictvím politik, postupů a kontrol nezbytných k zajištění provádění omezujících opatření. Všichni členové vedoucího orgánu by si měli být vědomi expozice finanční instituce vůči omezujícím opatřením a její náchylnosti k jejich obcházení.
5. Pokud obchodní činnost finanční instituce řídí jediná osoba, může tato osoba pověřit člena vrcholného vedení výkonem funkce vedoucího orgánu podle odstavce 4.
6. Je-li finanční instituce mateřským podnikem skupiny ve smyslu čl. 2 bodu 9 a bodu 11 směrnice 2013/34/EU², měl by vedoucí orgán mateřského podniku zajistit, aby každý vedoucí orgán, linie podnikání a interní útvar, včetně každé funkce vnitřní kontroly dceřiných podniků skupiny, měly příslušné informace, aby mohly dodržovat omezující

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

opatření. Konečnou odpovědnost za dodržování omezujících opatření nese každý subjekt ve skupině.

7. Je-li finanční instituce mateřským podnikem skupiny, měl by vedoucí orgán mateřského podniku zajistit, aby dceřiné podniky skupiny prováděly své vlastní posouzení expozice vůči omezujícím opatřením, jak je uvedeno v oddíle 4.2, a to koordinovaným způsobem a na základě společné metodiky, přičemž jsou zohledněna specifika dané skupiny.

4.1.1 Úloha vedoucího orgánu v kontrolní funkci

8. Vedoucí orgán v kontrolní funkci by měl nést odpovědnost za dohled nad vnitřními kontrolami a rámcem správy a řízení, jež finanční instituce zavedla za účelem dodržování omezujících opatření, a za sledování těchto kontrol a rámce s cílem zajistit jejich účinnost v souladu s oddílem 4.3.
9. Kromě ustanovení uvedených v obecných pokynech EBA/GL/2021/05³ by vedoucí orgán finanční instituce v rámci své kontrolní funkce měl:
 - a. být informován o výsledcích nejnovějšího posouzení expozice vůči omezujícím opatřením podle oddílu 4.2;
 - b. prostřednictvím funkce vnitřní kontroly dohlížet na to, nakolik jsou politiky a postupy týkající se omezujících opatření přiměřené a účinné v souladu s oddílem 4.3, pokud jde o expozici vůči omezujícím opatřením a rizikům obcházení omezujících opatření, jimž je finanční instituce vystavena, tyto politiky a postupy sledovat a v případě potřeby přijmout vhodná opatření k zajištění toho, aby byla přijata nápravná opatření;
 - c. alespoň jednou ročně posoudit účinné fungování funkce dodržování omezujících opatření, včetně vnitřních politik, postupů a kontrol, mimo jiné přiměřenosti lidských a technických zdrojů přidělených na dodržování omezujících opatření.
10. Je-li finanční instituce mateřským podnikem skupiny, měl by vedoucí orgán mateřského podniku rovněž vykonávat všechny úkoly uvedené v odstavci 9 na úrovni skupiny. Konečnou odpovědnost za dodržování omezujících opatření nese každý subjekt ve skupině.

4.1.2 Úloha vedoucího orgánu v řídicí funkci

11. Kromě ustanovení uvedených v obecných pokynech EBA/GL/2021/05 by vedoucí orgán finanční instituce v rámci své řídicí funkce měl:
 - a. zajistit, aby byl informován o výsledcích nejnovějšího posouzení expozice vůči omezujícím opatřením podle oddílu 4.2;
 - b. přijmout vhodný rámec řízení rizik a systém vnitřní kontroly, jenž je dostatečně nezávislý na kontrolované obchodní činnosti;

³ Obecné pokyny EBA/GL/2021/05 k vnitřnímu systému správy a řízení podle směrnice 2013/36/EU.

- c. schválit politiky, postupy a kontroly, které jsou přiměřené expozici finanční instituce vůči omezujícím opatřením a jsou vhodné k zajištění dodržování omezujících opatření ze strany finanční instituce;
- d. zajistit účinné provádění procesů finanční instituce za účelem dodržování omezujících opatření;
- e. zavést organizační a provozní strukturu nezbytnou pro účinné dodržování strategie týkající se omezujících opatření, kterou vedoucí orgán přijal;
- f. zajistit, aby lidské a technické zdroje vyčleněné na dodržování omezujících opatření byly přiměřené a úměrné expozici instituce vůči omezujícím opatřením;
- g. pokud jsou provozní funkce dodržování omezujících opatření zajišťovány externě, zabezpečit, aby byla tato ujednání v souladu s obecnými pokyny EBA/GL/2019/02⁴, a od poskytovatele služeb pravidelně dostávat zprávy o účinnosti systému za účelem informování vedoucího orgánu.

12. Je-li finanční instituce mateřským podnikem skupiny, měl by vedoucí orgán mateřského podniku zajistit, aby veškeré úkoly uvedené v odstavci 11 byly prováděny i na úrovni dceřiných podniků a aby zavedené politiky a postupy byly v souladu s postupy a politikami skupiny, a to v rozsahu povoleném příslušnými vnitrostátními právními předpisy.

4.1.3 Úloha člena vrcholného vedení odpovědného za dodržování omezujících opatření

4.1.3.1 Jmenování člena vrcholného vedení

13. Finanční instituce by měly jmenovat člena vrcholného vedení odpovědného za vykonávání funkcí a úkolů stanovených v odstavcích 19 až 21. Vedoucí orgán by měl zajistit, aby člen vrcholného vedení měl znalosti a vědomosti o omezujících opatřeních, jež jsou nezbytné k účinnému plnění jeho funkcí.

14. Vedoucí orgán může tuto úlohu přidělit členovi vrcholného vedení, který již má v rámci finanční instituce jiné povinnosti nebo funkce (jako je kontrolor dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nebo hlavní kontrolor dodržování předpisů), za předpokladu, že:

- a. to je odůvodněno velikostí a složitostí finanční instituce a výsledkem posouzení expozice vůči omezujícím opatřením;
- b. to nemá vliv na schopnost tohoto člena vrcholného vedení účinně vykonávat jeho povinnosti nebo funkce a
- c. tato kombinace úkolů nevede ke střetu zájmů, jako jsou střety mezi provozními a kontrolními úkoly přidělenými tomuto pracovníkovi.

⁴ Obecné pokyny EBA/GL/2019/02 k outsourcingu, které mají být nahrazeny obecnými pokyny EBA/GL/XXXX/XX k řádnému řízení rizik třetích stran.

15. Vedoucí orgán by měl členu vrcholného vedení umožnit přidělovat a delegovat úkoly stanovené v odstavcích 19 až 21 jiným pracovníkům, kteří jednají pod vedením a dohledem člena vrcholného vedení, za předpokladu, že konečnou odpovědnost za účinné plnění těchto úkolů nese člen vrcholného vedení.

16. Bez ohledu na uspořádání instituce by finanční instituce měly zajistit, aby:

- a. člen vrcholného vedení mohl účinně koordinovat a spolupracovat s funkcemi vnitřní kontroly a
- b. člen vrcholného vedení mohl podávat zprávy vedoucímu orgánu v řídicí i kontrolní funkci a měl k němu přímý přístup.

17. Pokud je finanční instituce součástí skupiny, měl by vedoucí orgán mateřské finanční instituce jmenovat člena vrcholného vedení na úrovni skupiny.

4.1.3.2 Úloha člena vrcholného vedení

18. Člen vrcholného vedení by měl vypracovat, zavést a udržovat politiky, postupy a kontroly, které jsou přiměřené k zajištění dodržování omezujících opatření ze strany finanční instituce a úměrné expozici finanční instituce vůči omezujícím opatřením.

19. Člen vrcholného vedení by měl:

- a. přijmout opatření nezbytná k zajištění souladu s oddílem 4.2 o posuzování expozice vůči omezujícím opatřením;
- b. přijmout opatření nezbytná k zajištění souladu s oddílem 4.3 o účinných politikách a postupech týkajících se omezujících opatření;
- c. poskytovat vedoucímu orgánu pravidelné a přiměřené informace, jež mu umožní vykonávat jeho funkce stanovené v oddílech 4.1.1 a 4.1.2. Informace o řízení by měly zahrnovat alespoň toto:
 - i) změny expozice finanční instituce vůči omezujícím opatřením a výsledek posouzení její expozice vůči omezujícím opatřením;
 - ii) změny režimů omezujících opatření a jejich dopad na finanční instituci;
 - iii) statistiky a informace týkající se:
 - počtu vygenerovaných výstrah,
 - počtu výstrah čekajících na analýzu,
 - počtu oznámení předložených relevantnímu vnitrostátnímu orgánu příslušnému k provádění omezujících opatření⁵ a/nebo příslušnému orgánu dohledu, jak vyžadují platné právní předpisy,
 - průměrné doby mezi skutečnou pozitivní shodou a oznámením předloženým relevantnímu vnitrostátnímu orgánu příslušnému k provádění omezujících opatření a/nebo příslušnému orgánu dohledu podle platných právních předpisů,

⁵ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_en#contact.

- hodnoty zmrazených peněžních prostředků, zmrazených hospodářských zdrojů⁶ a povahy těchto aktiv uložených ve finanční instituci,
 - iv) informace o lidských a technických zdrojích a přiměřenosti těchto zdrojů s ohledem na expozici finanční instituce vůči omezujícím opatřením;
 - v) nedostatky nebo chyby zjištěné v souvislosti s politikami, postupy a kontrolami finanční instituce týkajícími se omezujících opatření, včetně připomínek předložených příslušnými orgány pro dohled nad politikami, postupy a kontrolami provádění omezujících opatření;
 - vi) případy porušení a obcházení omezujících opatření a důvody těchto porušení a obcházení;
 - vii) návrhy, jak řešit případné změny regulačních požadavků nebo expozice vůči omezujícím opatřením nebo zjištěné nedostatky či chyby v politikách, postupech nebo kontrolách finanční instituce týkajících se omezujících opatření a zjištěné případy porušení a obcházení omezujících opatření;
- d. oznámit veškerá porušení omezujících opatření relevantním vnitrostátním orgánům příslušným k provádění omezujících opatření a/nebo příslušnému orgánu dohledu, jak to vyžadují platné právní předpisy;
- e. účinně a konstruktivně spolupracovat s relevantními vnitrostátními orgány příslušnými k provádění omezujících opatření a s příslušným orgánem dohledu, jak to vyžadují platné právní předpisy.

20. Je-li finanční instituce součástí skupiny, měl by člen vrcholného vedení na úrovni skupiny v příslušných případech posoudit účinnost politik, postupů a kontrol týkajících se dodržování příslušných omezujících opatření v rámci poboček a dceřiných podniků u zprostředkovatelů, distributorů a zástupců. Konečnou odpovědnost za dodržování omezujících opatření nese každý subjekt ve skupině.

21. Člen vrcholného vedení by měl dohlížet na přípravu a provádění programu odborné přípravy, jak je uvedeno v oddíle 4.4.

4.2 Posuzování expozice vůči omezujícím opatřením

22. Vnitřní postupy finančních institucí by měly zahrnovat posouzení expozice vůči omezujícím opatřením, aby bylo možné pochopit, do jaké míry jsou jednotlivé oblasti jejich obchodní činnosti vystaveny omezujícím opatřením a jsou náchylné k jejich obcházení.

23. Posouzení expozice vůči omezujícím opatřením by mělo finančním institucím umožnit určit a posoudit:

⁶ Viz čl. 2 body 5 a 6 směrnice (EU) 2024/1226.

- a. které režimy omezujících opatření se na ně vztahují;
- b. pravděpodobnost neprovedení omezujících opatření;
- c. pravděpodobnost obcházení omezujících opatření;
- d. dopad jakéhokoli porušení omezujících opatření a
- e. tyto rizikové faktory:
 - a) zeměpisné riziko, včetně:
 - i. toho, kde finanční instituce vykonává obchodní činnost, tj. jurisdikcí a území, kde má finanční instituce sídlo nebo kde působí;
 - ii. rozsahu, v jakém jsou tyto jurisdikce a území vystaveny omezujícím opatřením nebo je známo, že jsou využívány k obcházení omezujících opatření;
 - iii. původu a místa určení transakcí;
 - b) riziko týkající se klientů, včetně:
 - i. vazeb klientů a případně jejich skutečných majitelů a ovládajících akcionářů na země, pro něž platí omezující opatření v důsledku situace, která se této země dotýká, nebo o nichž je známo, že jsou využívány k obcházení omezujících opatření;
 - ii. počtu klientů, typu klientů a jejich složitosti, například problémy s identifikací skutečného majitele;
 - iii. činnosti jeho klientské základny a složitosti činnosti, včetně případných vazeb na odvětví nebo sektory, které mohou podléhat hospodářským nebo jiným omezujícím opatřením, jakož i četnosti a druhů transakcí;
 - c) riziko produktů a služeb, včetně:
 - i. povahy produktů a služeb finanční instituce;
 - ii. rozsahu, v jakém poskytování těchto produktů a služeb vystavuje finanční instituci riziku porušení omezujících opatření a jejich obcházení;
 - d) riziko týkající se distribučních kanálů, včetně toho, zda využívání zprostředkovatelů, zástupců, třetích stran, vztahů v rámci korespondenčního bankovníctví nebo jiných distribučních kanálů vytváří zranitelná místa, mimo jiné:
 - i. omezením přehledu, který má finanční instituce o zúčastněných stranách;
 - ii. vznikem závislosti finanční instituce na postupech třetích stran při prověřování;
 - iii. zvýšením expozice finanční instituce vůči zeměpisným rizikům, jelikož působí nebo sídlí v zemích, pro něž platí omezující opatření v důsledku situace, která se těchto zemí dotýká, nebo o nichž je známo, že jsou využívány k obcházení omezujících opatření.

24. Posouzení uvedené v odstavci 22 by mělo být založeno na dostatečně různorodé škále zdrojů informací, včetně alespoň těchto:
- informace získané v rámci uplatňování opatření hloubkové kontroly klienta finanční instituce v souladu s ustanoveními článku 13 směrnice (EU) 2015/849;
 - informace od mezinárodních subjektů, vlády, příslušných vnitrostátních orgánů, včetně orgánů dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, finančních zpravodajských jednotek a orgánů činných v trestním řízení, jako jsou aktuální typologie o obcházení omezujících opatření;
 - informace z věrohodných a spolehlivých volně přístupných zdrojů, jako jsou zprávy v důvěryhodných novinách a jiných důvěryhodných sdělovacích prostředcích;
 - informace od věrohodných a spolehlivých komerčních organizací, například zprávy o rizicích;
 - je-li k dispozici, analýza předchozích výstrah souvisejících s omezujícími opatřeními, pokud jde o skutečné a falešné pozitivní shody, s cílem určit situace, kdy se nejpravděpodobněji vyskytnou skutečné pozitivní shody.
25. Při posuzování expozice vůči omezujícím opatřením by finanční instituce měly zvážit, zda by mohlo být užitečné a přiměřené zpětné prověření jejich databáze klientů a záznamů o transakcích v minulosti. Tak tomu může být v případě, kdy finanční instituce zjistila nebo má dostatečné důvody se domnívat, že její předchozí systém prověřování nebyl dostatečný nebo účinný.
26. Finanční instituce by měly zajistit, aby jejich posouzení expozice vůči omezujícím opatřením bylo aktuální a relevantní. Za tímto účelem by je měly finanční instituce alespoň jednou ročně přezkoumávat a v případě potřeby aktualizovat. Finanční instituce by mimoto měly podle potřeby přezkoumat své posouzení expozice vůči omezujícím opatřením v těchto případech:
- přijetí nových omezujících opatření a významných změn stávajících omezujících opatření;
 - před poskytnutím nových produktů, před nabízením nových kanálů pro distribuci produktů, před poskytnutím služeb novým skupinám klientů, před vstupem do nových zeměpisných oblastí;
 - významné změny profilu činnosti instituce, její klientské základny, organizační struktury nebo obchodního modelu;
 - zjištění neprovedení omezujících opatření a jejich obcházení, jež poukazuje na nevhodnost posouzení expozice vůči omezujícím opatřením;
 - nedostatky ve stávajícím posouzení expozice vůči omezujícím opatřením, které zjistila finanční instituce nebo příslušný orgán odpovědný za dohled nad vnitřními politikami, postupy a kontrolami k zajištění provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření.
27. Finanční instituce by měly zdokumentovat svou metodiku provádění a přezkoumávání posouzení expozice vůči omezujícím opatřením a výsledek tohoto posouzení a na požádání je zpřístupnit příslušnému orgánu.

28. Je-li finanční instituce mateřským podnikem skupiny, měl by vedoucí orgán skupiny zajistit, aby dceřiné podniky skupiny prováděly své vlastní posouzení expozice vůči omezujícím opatřením, a to koordinovaným způsobem a na základě společné metodiky, přičemž jsou zohledněna specifika dané skupiny.

4.3 Zajištění trvalé účinnosti politik, postupů a kontrol týkajících se omezujících opatření

29. Aby byly politiky, postupy a kontroly finanční instituce pro provádění omezujících opatření účinné, měly by jí umožnit úplné a řádné provedení všech platných omezujících opatření bez jakýchkoli prodlev.

30. Politiky, postupy a kontroly by měly zahrnovat alespoň:

- a. procesy k zajištění toho, aby finanční instituce měly k dispozici veškeré aktuální informace týkající se platných omezujících opatření;
- b. procesy k zajištění aktualizace seznamů a požadavků platných omezujících opatření, jakmile vstoupí v platnost;
- c. procesy k zajištění toho, aby posouzení expozice vůči omezujícím opatřením bylo nadále relevantní a aktuální;
- d. procesy k zajištění toho, aby politiky, postupy a kontroly odpovídaly posouzení expozice vůči omezujícím opatřením;
- e. procesy k zajištění toho, aby politiky a postupy týkající se omezujících opatření byly:
 - i. pravidelně přezkoumávány;
 - ii. v případě potřeby pravidelně pozměňovány a aktualizovány;
 - iii. účinně prováděny a
 - iv. navrženy tak, aby po zjištění nedostatků byla aktivována potřebná opatření;
- f. postupy pro bezodkladné zahájení šetření všech potenciálních shod;
- g. v případě skutečné pozitivní shody postupy, které vedou k následným opatřením k zajištění souladu s platnými omezujícími opatřeními, včetně okamžitého odmítnutí, pozastavení nebo zmrazení, a oznámení relevantním vnitrostátním orgánům příslušným k provádění omezujících opatření nebo příslušnému orgánu dohledu, jak to vyžadují platné právní předpisy, ve lhůtách stanovených těmito orgány nebo v platném nařízení o omezujících opatřeních;
- h. zdokumentovanou vnitřní organizaci, v rámci které jsou jasně stanoveny úkoly a povinnosti v souvislosti s omezujícími opatřeními, a to i v případě outsourcingu;
- i. další aspekty uvedené v obecných pokynech EBA/GL/2024/15 k vnitřním politikám, postupům a kontrolám k zajištění provádění omezujících opatření podle nařízení (EU) 2023/1113.

4.4 Odborná příprava

31. Finanční instituce by měly svým pracovníkům pravidelně poskytovat odbornou přípravu s cílem zajistit, aby si byli neustále vědomi:

- a. platných omezujících opatření;
- b. výsledku posouzení expozice vůči omezujícím opatřením a
- c. politik, postupů a kontrol pro dodržování platných omezujících opatření.

32. Odborná příprava by měla být přizpůsobena pracovníkům a jejich konkrétní úloze. Měla by být včasná a přiměřená, aby finanční instituce mohla dodržovat omezující opatření. V rámci skupiny může tuto činnost – zcela nebo částečně – vykonávat mateřský podnik.

33. Finanční instituce by měly zdokumentovat svůj plán odborné přípravy a být připraveny na žádost příslušného orgánu prokázat, že jejich odborná příprava je přiměřená a účinná.

EBA/GL/2024/15

14. listopadu 2024

Obecné pokyny

k vnitřním politikám, postupům
a kontrolám k zajištění provádění unijních
a vnitrostátních omezujících opatření
podle nařízení (EU) 2023/1113

1. Dodržování obecných pokynů a oznamovací povinnost

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení (EU) č. 1093/2010⁷. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány, poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídili.
2. Obecné pokyny vyjadřují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit a podle potřeby je začlenit do svých postupů (např. pozměněním svého právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v první řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. Podle čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány do 11.04.2025 orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí nebo nehodlají řídit. Oznámení by měla být zaslána na formuláři, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA, s označením „EBA/GL/2024/15“. Oznámení by měly předložit osoby s příslušným oprávněním oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit. Jakoukoli změnu stavu dodržování obecných pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět a oblast působnosti

3. Tyto obecné pokyny upřesňují vnitřní politiky, postupy a kontroly, které by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli zavést s cílem zajistit účinné provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření při převodech peněžních prostředků a kryptoaktiv ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113⁸.

Subjekty, na které se tyto obecné pokyny vztahují

4. Tyto obecné pokyny jsou určeny:
- a. příslušným orgánům odpovědným za dohled nad poskytovateli platebních služeb a poskytovateli služeb souvisejících s kryptoaktivy v souvislosti s dodržováním jejich povinností vyplývajících z nařízení (EU) 2023/1113;
 - b. finančním institucím ve smyslu čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) č. 1093/2010, které jsou poskytovateli platebních služeb ve smyslu čl. 3 bodu 5 nařízení (EU) 2023/1113 a poskytovateli služeb souvisejících s kryptoaktivy ve smyslu čl. 3 bodu 15 nařízení (EU) 2023/1113.

Definice

5. Pojmy použité a definované v nařízení (EU) 2023/1113 mají v těchto obecných pokynech stejný význam. Kromě toho se pro účely těchto obecných pokynů použijí tyto definice:

Omezujícími opatřeními

se rozumí omezující opatření Unie ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2024/1226 a vnitrostátní omezující opatření přijatá členskými státy v souladu s jejich vnitrostátním právním řádem (v rozsahu, v jakém se vztahují na finanční instituce).

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113 ze dne 31. května 2023 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a některých kryptoaktiv a o změně směrnice (EU) 2015/849 (přepracované znění) (Úř. věst. L 150, 9.6.2023, s. 1).

Cílenými finančními sankcemi	se rozumí zmrazení majetku i zákaz zpřístupnění peněžních prostředků nebo jiných aktiv, přímo či nepřímo, ve prospěch označených osob a subjektů podle rozhodnutí Rady přijatých na základě článku 29 Smlouvy o EU a nařízení Rady přijatých na základě článku 215 Smlouvy o fungování EU.
Odvětvovými omezujícími opatřeními	se rozumí omezující opatření, jako jsou embarga na zbraně a související vybavení nebo hospodářská a finanční opatření (např. omezení dovozu a vývozu a omezení poskytování určitých služeb, např. bankovních služeb).

3. Provádění

Datum použití

4. Tyto obecné pokyny se použijí ode dne 30. prosince 2025.

4. Obecné pokyny k vnitřním politikám, postupům a kontrolám k zajištění provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření podle nařízení (EU) 2023/1113

Obecná ustanovení

1. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli zavést politiky, postupy a kontroly, aby byli schopni dodržovat omezující opatření. Tyto politiky, postupy a kontroly by se měly řídit obecnými pokyny EBA/GL/2024/14 k vnitřním politikám, postupům a kontrolám k zajištění provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření.
2. Tyto politiky, postupy a kontroly by měly poskytovatelům platebních služeb a poskytovatelům služeb souvisejících s kryptoaktivy umožnit identifikaci subjektů, na něž se omezující opatření vztahují. Poskytovatelům platebních služeb a poskytovatelům služeb souvisejících s kryptoaktivy by měly rovněž umožnit přijetí opatření nezbytných k zajištění toho, aby těmto subjektům nezpřístupnili žádné peněžní prostředky nebo kryptoaktiva, neprováděli finanční transakce nebo neposkytovali služby zakázané omezujícími opatřeními a řídili rizika obcházení omezujících opatření.

4.1 Prověřování omezujících opatření

3. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli zavést účinný systém prověřování ke spolehlivé identifikaci cílů omezujících opatření, jak je blíže upřesněno v oddíle 4.4.

4.1.1 Volba systému prověřování

4. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli použít své posouzení expozice vůči omezujícím opatřením k rozhodnutí, jaký systém prověřování budou používat, nebo k validaci systému prověřování, který používají za účelem dodržování platných omezujících opatření. Systém prověřování by měl být přizpůsoben velikosti, povaze a složitosti činnosti poskytovatelů platebních služeb a poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy a jejich expozici vůči omezujícím opatřením.
5. Při rozhodování o systému prověřování by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli zvážit, zda mají přístup ke zdrojům potřebným k účinnému využívání zvoleného systému.
6. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli výkonnost systému prověřování pravidelně přezkoumávat, aby bylo zajištěno, že zůstane účinný a bude i nadále spolehlivě určovat cíle omezujících opatření. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli provést přezkum používaného systému prověřování alespoň jednou ročně a neprodleně, mají-li důvod se obávat, že systém nemusí být vhodný pro daný účel.
7. Podle článku 8 nařízení (EU) 2022/2554 by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli znát a zdokumentovat možnosti a omezení systému prověřování. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli být schopni svému příslušnému orgánu prokázat, že jejich systém prověřování je přiměřený.

4.1.2 Správa seznamu

8. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli ve svých politikách a postupech specifikovat omezující opatření, která musí uplatňovat.
9. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli mít politiky a postupy s cílem:
 - a. zjistit, kdy je přijat nový soubor omezujících opatření nebo kdy je stávající omezující opatření aktualizováno či zrušeno;
 - b. aktualizovat svůj interní soubor údajů, který má být prověřen v souladu s oddílem 4.1.3, neprodleně po vstupu nového omezujícího opatření v platnost nebo po aktualizaci či zrušení stávajícího omezujícího opatření.

4.1.3 Vymezení souboru údajů, které mají být prověřeny

10. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by ve svých politikách a postupech měli pro každý druh omezujících opatření vymezit druhy

údajů, které budou prověřovat, a to s přihlédnutím k výsledku posouzení expozice vůči omezujícím opatřením a k omezujícím opatřením, která musí uplatňovat.

11. Při rozhodování o souboru údajů, které mají být prověřeny podle druhu platného omezujícího opatření, by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli zvážit všechny údaje, které o svých klientech uchovávají, včetně informací získaných:
 - a. při uplatňování opatření hloubkové kontroly klienta podle práva Unie a vnitrostátních právních předpisů, kterými se provádí právo Unie; a
 - b. při dodržování nařízení (EU) 2023/1113.
12. V souladu s požadavky nařízení (EU) 2023/1113 by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli posoudit, zda jsou údaje, které mají k dispozici, dostatečně přesné, aktuální a podrobné, aby mohli zjistit, zda se na stranu převodu, jejího skutečného majitele nebo jakoukoli osobu, která tvrdí, že je oprávněna jednat jejím jménem, nevztahují omezující opatření.
13. Aby se zabránilo opakovaným falešným výstrahám týkajícím se fyzické nebo právnické osoby, subjektu či orgánu, na něž se omezující opatření nevztahují, které však byly jako takové nesprávně identifikovány stávajícím systémem prověřování, mohou poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy rozhodnout o zařazení těchto osob na zvláštní interní seznam (tzv. whitelist). Důvody takového rozhodnutí je třeba zdokumentovat. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli takový seznam přezkoumat ihned po vstupu nového nebo pozměněného omezujícího opatření v platnost nebo v případě, že dojde ke změně informací o klientovi.

4.1.4 Prověřování klientské základny

14. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli ve svých politikách a postupech stanovit, jak budou své klienty prověřovat.
15. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli pravidelně prověřovat celou svou databázi klientů a četnost tohoto prověřování klientů stanovit na základě posouzení expozice vůči omezujícím opatřením.
16. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli v interním rozhodnutí stanovit rozhodné události, na základě kterých by jejich klienti měli vždy prověřeni, a tato rozhodnutí aktualizovat. Rozhodné události by měly zahrnovat přinejmenším tyto situace:
 - a. změna kteréhokoli ze stávajících označení nebo omezujících opatření, nové označení nebo vstup v platnost nového opatření;
 - b. při onboardingu klienta nebo před navázáním obchodního vztahu;

- c. pokud dojde k významným změnám v údajích týkajících se hloubkové kontroly stávajícího klienta, jako je změna jména, bydliště, státní příslušnosti nebo změna obchodní činnosti;
- d. pokud existuje důvodné podezření, že se klient nebo osoba, která se vydává za klienta nebo je oprávněna jednat jeho jménem, pokouší omezující opatření obejít.

17. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli v souladu s platnými omezujícími opatřeními prověřovat alespoň tyto informace o klientech:

- a. v případě fyzických osob:
 - a. jméno a příjmení v původním jazyce a/nebo přepis těchto údajů a
 - b. datum narození;
- b. v případě právnických osob: název právnické osoby v původním jazyce a/nebo přepis těchto údajů;
- c. v případě fyzických osob, právnických osob, orgánů nebo subjektů: jakákoli jiná jména, přezdívky, obchodní názvy, adresy peněženek, pokud jsou k dispozici v seznamech souvisejících s omezujícími opatřeními. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli prostřednictvím posouzení expozice vůči omezujícím opatřením řádně zdůvodnit rozhodnutí tyto informace neprověřovat, přestože jsou k dispozici.

18. Při prověřování klientů, kteří jsou právnickými osobami, fyzickými osobami, orgány nebo subjekty, by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli v rozsahu, v jakém jsou tyto informace k dispozici, rovněž prověřit:

- a. skutečné majitele na základě vlastnického podílu;
- b. skutečné majitele na základě kontroly;
- c. jakoukoli osobu, která se vydává za klienta nebo je oprávněna jednat jeho jménem.

4.1.5 Prověřování převodů peněžních prostředků a kryptoaktiv

19. S výjimkou případů uvedených v článku 5d nařízení (EU) č. 260/2012 by poskytovatelé platebních služeb měli prověřovat převody peněžních prostředků před jejich zpřístupněním příjemci a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli prověřovat všechny převody kryptoaktiv před jejich zpřístupněním příjemci, ať už jsou prováděny v rámci obchodního vztahu, nebo jednorázové transakce.

20. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli všechny strany převodů peněžních prostředků nebo kryptoaktiv prověřovat na základě platných omezujících opatření. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli při posuzování expozice vůči omezujícím

opatření věnovat zvláštní pozornost řádnosti a spolehlivosti politik a postupů týkajících se omezujících opatření, které zavedli poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy, s nimiž obchodují, aby zajistili dodržování omezujících opatření.

21. Veškeré údaje, které mohou být relevantní pro posouzení, zda by se na transakci mohla vztahovat platná omezující opatření, by měly být prověřeny na základě platných omezujících opatření. Údaje, které mají být prověřeny, by měly zahrnovat přinejmenším toto:

- a. informace o plátcí a příjemci podle článku 4 nařízení (EU) 2023/1113;
- b. informace o původci a příjemci podle článku 14 nařízení (EU) 2023/1113;
- c. účel převodu peněžních prostředků nebo kryptoaktiv, a pokud jsou informace k dispozici a podléhají posouzení expozice vůči omezujícím opatřením, jiná textová pole, která poskytují další informace o skutečném odesílateli/příjemci peněžních prostředků nebo kryptoaktiv;
- d. údaje o poskytovatelích platebních služeb a poskytovatelích služeb souvisejících s kryptoaktivy, kteří se podílejí na převodu peněžních prostředků nebo kryptoaktiv, včetně zprostředkovatelských institucí a korespondenčních bank, přičemž je třeba prověřit identifikační kódy, jako jsou BIC, SWIFT a další;
- e. další podrobnosti o převodu peněžních prostředků nebo kryptoaktiv v závislosti na povaze, druhu operace, obdržené podkladové dokumentaci, pokud jsou informace k dispozici a podléhají posouzení expozice vůči omezujícím opatřením;
- f. adresy peněženek původce a příjemce převedených kryptoaktiv, jsou-li tyto informace k dispozici v oficiálních seznamech adres peněženek spojených s omezujícími opatřeními.

22. V souladu s ustanoveními oddílu 4.6 obecných pokynů EBA/GL/2024/11 k požadavkům na informace v souvislosti s převody peněžních prostředků a převody některých kryptoaktiv podle nařízení (EU) 2023/1113 („obecné pokyny k pravidlům převodů“) by měly být prověřeny rovněž veškeré nové informace získané později, před provedením převodu nebo po provedení převodu.

23. Je-li to vhodné na základě objemu a počtu převodů kryptoaktiv, měli by poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy zvážit začlenění analýzy blockchainu do stávajícího rámce pro účely sledování transakcí.

4.1.6 Kalibrace

24. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli určit, jak kalibrovat nastavení systému automatického prověřování, aby se maximalizovala kvalita výstrah a byla zajištěna jednoznačná identifikace a zároveň dodržování omezujících opatření. Na základě posouzení expozice vůči omezujícím

opatření a pravidelného testování by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli přinejmenším:

- a. stanovit pro každé platné omezující opatření vhodné parametry shody, které pravděpodobně vytvoří přiměřenou výstrahu, jež poskytovatelům platebních služeb a poskytovatelům služeb souvisejících s kryptoaktivy umožní splnit jejich povinnost týkající se omezujících opatření, a to kontrolou prahových hodnot skutečných pozitivních výsledků spojených s různými procentními podíly shody. Kalibrace by neměla být ani příliš citlivá, což by vedlo k vysokému počtu falešných pozitivních shod, ani nedostatečně citlivá, což by znamenalo, že by nebyly odhaleny označené osoby, subjekty a orgány nebo že by informace v libovolném formátu nebyly použity pro jiná omezující opatření;
- b. používat systém prověřování, který umožňuje použít algoritmickou metodu ke spárování jména/názvu nebo řetězce slov, pokud obsah prověřované informace není totožný, avšak pravopis, vzor nebo zvuk jsou blízké obsahu obsaženému v souboru údajů používaném k prověřování („fuzzy shoda“), a kalibrovat míru „fuzzy shody“ ve svém systému prověřování.

25. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli o kalibraci rozhodovat jak před vývojem nového systému prověřování, tak pravidelně v souladu s posouzením expozice vůči omezujícím opatřením. Odůvodnění by měli zdokumentovat a na požádání jej poskytnout příslušným orgánům.

4.1.7 Spoléhání se na třetí strany a outsourcing

26. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli ve svých politikách a postupech stanovit, jaká opatření poskytovatelé platebních služeb, poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy nebo externí poskytovatelé služeb přijmou, aby zajistili dodržování platných omezujících opatření. V případě outsourcingu by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli (případně s přihlédnutím k obecným pokynům EBA/GL/2019/02⁹) uplatňovat tyto hlavní zásady:

- a. konečnou odpovědnost za dodržování omezujících opatření, ať už jsou konkrétní funkce zadávány externě, či nikoli, nesou poskytovatelé platebních služeb nebo poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy;
- b. práva a povinnosti poskytovatelů platebních služeb a poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy by měly být jasně přiděleny a písemně stanoveny;
- c. poskytovatelé platebních služeb nebo poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy, kteří využívají smlouvu o outsourcingu, by měli i nadále odpovídat za sledování kvality služby poskytované poskytovatelem služeb a za dohled nad ní;

⁹ Obecné pokyny EBA/GL/2019/02 k outsourcingu.

- d. outsourcing uvnitř skupiny by měl podléhat stejnému regulačnímu rámci jako outsourcing externím poskytovatelům služeb mimo skupinu.
27. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli zavést a uplatňovat kontroly nezbytné k zajištění toho, aby je využívání externích poskytovatelů služeb nevystavovalo riziku porušení omezujících opatření, a tyto kontroly zdokumentovat ve smlouvě o outsourcingu.
28. Pokud by poskytovatelé služeb měli aktualizovat údaje, které mají poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy používat a které se týkají fyzických osob, právnických osob, subjektů a orgánů, na něž se vztahují platná omezující opatření, měli by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy zajistit, aby smlouva o poskytování služeb minimalizovala riziko porušení omezujících opatření ze strany poskytovatelů platebních služeb nebo poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy.
29. Jsou-li uzavřeny smlouvy o outsourcingu, měli by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy provádět pravidelnou kontrolu dodržování povinností vyplývajících ze smlouvy ze strany poskytovatele služeb, posuzovat účinnost služeb, na něž se smlouva vztahuje, a přijímat případná zmírňující opatření, včetně nového projednání smlouvy.
30. Ustanoveními tohoto oddílu nejsou dotčeny povinnosti a úkoly poskytovatelů platebních služeb a poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy v oblasti digitální provozní odolnosti, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2022/2554¹⁰.

4.2 Opatření hloubkové kontroly a ověřování za účelem analýzy výstrah

4.2.1 Politiky a postupy pro řízení a analýzu výstrah

31. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli mít zavedeny politiky a postupy pro prošetření výstrah v souvislosti s omezujícími opatřeními. Tyto politiky a postupy by měly poskytovatelům platebních služeb a poskytovatelům služeb souvisejících s kryptoaktivy umožnit potvrdit, zda výstraha

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554 ze dne 14. prosince 2022 o digitální provozní odolnosti finančního sektoru a o změně nařízení (ES) č. 1060/2009, (EU) č. 648/2012, (EU) č. 600/2014, (EU) č. 909/2014 a (EU) 2016/1011 (text s významem pro EHP), Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s 1.

představuje skutečnou pozitivní shodu, a pokud ano, určit kroky potřebné k dodržení příslušného omezujícího opatření.

32. Tyto politiky a postupy by měly zahrnovat:

- a. kroky pro bezodkladné zahájení šetření všech potenciálních shod u každého převodu peněžních prostředků nebo převodu kryptoaktiv;
- b. pravidla v souladu s obecnou politikou poskytovatelů platebních služeb a poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy v oblasti vedení záznamů za účelem zdokumentování veškerých rozhodnutí přijatých v souvislosti s výstrahami;
- c. opatření k dodržení oddílu 4.2.2 těchto obecných pokynů;
- d. různé úrovně přezkumu, které mají být provedeny v souladu s posouzením expozice vůči omezujícím opatřením, přičemž v případě vyšší expozice je přezkum proveden alespoň dvěma osobami.

4.2.2 Opatření hloubkové kontroly za účelem analýzy výstrah

33. Výstraha vygenerovaná systémem prověřování by měla uvádět prvek příslušného omezujícího opatření. Výstrahy by měli analyzovat pracovníci s potřebnými odbornými znalostmi, kteří jsou dostatečně vyškoleni¹¹.

34. V případě pochybností o pravdivosti shody by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli použít další informace, které mohou mít k dispozici a/nebo které získali na podporu analýzy výstrah, pokud jsou tyto informace k dispozici, jako jsou například:

- a. identifikační údaje fyzické osoby, právnické osoby, subjektu nebo orgánu, které nebyly použity ve fázi prověřování;
- b. informace o bydlišti fyzické osoby a informace o sídle nebo registrované adrese právnické osoby, subjektu nebo orgánu, které nebyly použity ve fázi prověřování;
- c. informace o státní příslušnosti a občanství fyzických osob, které nebyly použity ve fázi prověřování;
- d. informace o zástupci, vedení a organizační struktuře právnických osob, které nebyly použity ve fázi prověřování;
- e. kontaktní údaje, které nebyly použity ve fázi prověřování.

35. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli ve svých politikách a postupech stanovit, jak postupovat v případech, kdy není možné po dodatečné hloubkové kontrole dospět k jednoznačnému závěru, že se jedná o skutečnou pozitivní shodu, falešnou pozitivní shodu nebo o homonyma. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli upustit od

¹¹ Viz oddíl 4.4 obecných pokynů k vnitřním politikám, postupům a kontrolám k zajištění provádění unijních a vnitrostátních omezujících opatření.

poskytnutí finančních služeb straně převodu předtím, než dospějí k informovanému rozhodnutí.

4.2.3 Posouzení, zda je subjekt vlastněn nebo ovládán označenou osobou

36. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli ve svých politikách a postupech stanovit, jak budou posuzovat, zda jsou právnícká osoba nebo subjekt vlastněny nebo ovládány označenou osobou nebo subjektem.

37. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli:

- a. při určování, zda je právní subjekt vlastněn nebo ovládán jinou osobou nebo subjektem, uplatňovat kritéria stanovená v pokynech Rady EU k sankcím¹² a v oddíle VIII osvědčených postupů Rady EU¹³;
- b. uplatňovat kritéria používaná k identifikaci skutečného majitele podle platných právních předpisů¹⁴;
- c. využívat dostupné veřejné zdroje informací, jako jsou registry vlastněných a ovládaných subjektů a registry skutečných majitelů.

38. Je-li posouzení neprůkazné, měli by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy zvážit spolupráci s vnitrostátním orgánem příslušným k provádění omezujících opatření. Konečnou odpovědnost za dodržování omezujících opatření nesou poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy.

4.2.4 Kontroly a opatření hloubkové kontroly za účelem dodržování odvětvových omezujících opatření

39. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by při stanovení druhů kontrol, které budou uplatňovat za účelem dodržování omezujících opatření, měli zohlednit posouzení expozice vůči omezujícím opatřením. V rámci toho by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli určit, jaké dostupné informace související s transakcí budou prověřovány.

40. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli věnovat zvláštní pozornost odvětvovým omezujícím opatřením, která se týkají konkrétní jurisdikce nebo území. V rámci těchto omezujících opatření by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli prověřovat

¹² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11618-2024-INIT/en/pdf>, Brusel, 2. července 2024, 11618/24 (aktualizované znění).

¹³ [Aktualizace osvědčených postupů EU pro účinné provádění omezujících opatření](#) (dokument 11623/24).

¹⁴ Čl. 3 bod 6 směrnice (EU) 2015/849.

veškeré podkladové informace týkající se převodu peněžních prostředků nebo kryptoaktiv do/z dané konkrétní jurisdikce nebo území či převodů peněžních prostředků nebo kryptoaktiv iniciovaných klienty, o nichž je známo, že v dané konkrétní jurisdikci nebo území vykonávají obchodní činnost. V rozsahu, v jakém jsou informace k dispozici, by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli zkontrolovat:

- a. informace o zemi (zemích) státní příslušnosti, místě narození;
- b. informace o obvyklém místě bydliště nebo hlavním místě podnikání prostřednictvím jiných adres v souladu s posouzením expozice vůči omezujícím opatřením;
- c. informace o zemi, do které nebo ze které se provádí převod peněžních prostředků či ve které je převod proveden;
- d. účel převodu peněžních prostředků nebo kryptoaktiv a jiná volná textová pole, která poskytují další informace o zboží, plavidlech, zemi určení nebo zemi původu zboží, za něž se platba provádí, v souladu s posouzením expozice vůči omezujícím opatřením.

41. Je-li to na základě posouzení expozice vůči omezujícím opatřením odůvodněné, měli by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy zvážit, zda do svého systému prověřování zahrnou nástroje pro geolokaci a nástroje pro zjišťování používání proxy služeb za účelem identifikace IP adres, které pocházejí ze země, pro niž byla přijata omezující opatření z důvodu situace, která se této země dotýká, a zabránění jejich přístupu k internetovým stránkám a službám poskytovatelů platebních služeb a poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy za účelem činnosti, která je podle režimů omezujících opatření zakázána.

42. V souladu s posouzením expozice vůči omezujícím opatřením mohou poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy zvážit použití specifických kontrol, jako je například:

- a. při navazování obchodních vztahů získání relevantních informací o druhu obchodní činnosti klienta a o zemích, v nichž vykonává svoji obchodní činnost;
- b. vyžádání si dalších informací od klienta, jako je popis zboží dvojího užití nebo zboží, na něž se vztahují odvětvová omezující opatření, informace o příslušné licenci pro obchodování se zbožím dvojího užití, země původu zboží, informace o konečném uživateli zboží;
- c. vyžádání si podrobnějších informací od klienta o účelu převodu peněžních prostředků nebo kryptoaktiv;
- d. využití těchto údajů: plavební rejstříky, katastry nemovitostí a další veřejně dostupné soubory údajů (jsou-li k dispozici).

43. Pokud poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy používají funkce k automatickému čtení informací z dokumentů souvisejících s převodem peněžních prostředků nebo kryptoaktiv, jako jsou algoritmy optického rozpoznávání znaků

nebo ověřování strojově čitelných zón, měli by učinit kroky nezbytné k zajištění toho, aby tyto nástroje získávaly informace přesně a konzistentně.

4.2.5 Opatření hloubkové kontroly za účelem odhalení pokusů o obcházení omezujících opatření

44. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli být neustále informováni o typologiích a trendech v oblasti obcházení omezujících opatření. Relevantní zdroje informací, které by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli vždy prostudovat, zahrnují alespoň zprávy sdílené:

- a. relevantními vnitrostátními orgány příslušnými k provádění omezujících opatření¹⁵ a/nebo vnitrostátními orgány dohledu;
- b. finančními zpravodajskými jednotkami a orgány činnými v trestním řízení;
- c. příslušnými partnerstvími veřejného a soukromého sektoru na vnitrostátní úrovni nebo na úrovni EU;
- d. orgány EU¹⁶.

45. Politiky a postupy v oblasti hloubkové kontroly by měly poskytovatelům platebních služeb a poskytovatelům služeb souvisejících s kryptoaktivy umožnit odhalit případné pokusy o obcházení omezujících opatření, jako jsou například pokusy:

- a. vynechat, vymazat nebo pozměnit informace v platebních zprávách;
- b. uskutečnit převody prostřednictvím osob spojených s klientem, na něhož se vztahují omezující opatření;
- c. strukturovat převody peněžních prostředků nebo kryptoaktiv tak, aby se zatajila účast označené strany;
- d. zatajit skutečné vlastnictví nebo kontrolu nad aktivy;
- e. použít padělanou nebo podvodnou podkladovou dokumentaci k převodu peněžních prostředků nebo kryptoaktiv.

46. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy, kteří jsou obzvláště vystaveni riziku toho, že budou využiti pro účely obcházení, by měli zvážit rovněž provedení souhrnné analýzy toků plateb do/ze zemí, na něž se vztahují omezující opatření, a zemí, o nichž je známo, že se využívají k obcházení omezujících opatření.

¹⁵ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_en#contact.

¹⁶ Viz například https://finance.ec.europa.eu/news/sanctions-commission-publishes-guidance-help-european-operators-assess-sanctions-circumvention-risks-2023-09-07_en.

4.3 Opatření za účelem zmrazení a oznamování

4.3.1 Pozastavení převodů peněžních prostředků a zmrazení peněžních prostředků

47. Poskytovatelé platebních služeb by měli mít zavedeny politiky a postupy pro neprodlené pozastavení operace, která vyvolá výstrahu na možnou shodu s označenou osobou nebo subjektem, nebo s osobou či subjektem, které vlastní, drží nebo ovládá označená osoba či subjekt, nebo jejichž skutečný majitel je označenou osobou.

48. Pokud interní analýza takovéto výstrahy ze strany poskytovatelů platebních služeb potvrdí, že možnou shodou je označená osoba nebo subjekt nebo osoba či subjekt, jež vlastní, drží nebo ovládá označená osoba nebo subjekt, nebo jejichž skutečný majitel je označenou osobou, měli by poskytovatelé platebních služeb neprodleně:

- a. zmrazit odpovídající peněžní prostředky;
- b. zastavit provádění převodů peněžních prostředků, které by byly v rozporu s omezujícími opatřeními.

4.3.2 Zmrazení převodů kryptoaktiv

49. Poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli mít zavedeny politiky a postupy pro případ, kdy interní analýza výstrahy potvrdí, že možnou shodou je označená osoba nebo subjekt nebo osoba či subjekt, jež vlastní, drží nebo ovládá označená osoba nebo subjekt, nebo jejichž skutečný majitel je označenou osobou, aby mohli okamžitě zmrazit a zablokovat peněžní prostředky na prozatímním účtu, dokud relevantní vnitrostátní orgán příslušný k provádění omezujících opatření poskytovateli služeb souvisejících s kryptoaktivy nenařídí, jaká opatření je v souvislosti s těmito peněžními prostředky třeba přijmout. Konečnou odpovědnost za dodržování omezujících opatření nese poskytovatel služeb souvisejících s kryptoaktivy.

4.3.3 Opatření za účelem oznamování

50. Podle platných unijních a vnitrostátních požadavků by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli mít jednoznačné postupy pro oznamování relevantnímu vnitrostátnímu orgánu příslušnému k provádění omezujících opatření a/nebo příslušnému orgánu dohledu, a to neprodleně, nebo ve stanovené lhůtě:

- a. jakýchkoli opatření přijatých s ohledem na konkrétní převod související s omezujícím opatřením;
- b. zjištění porušení omezujících opatření a
- c. provedení jakýchkoli převodů peněžních prostředků nebo kryptoaktiv, které porušuje platné omezující opatření, a to poskytnutím informací o okolnostech, jako je incident týkající se fungování systému prověřování v souvislosti s takovým převodem.

51. Při podezření na možné obcházení omezujících opatření nebo odhalení pokusu o převod peněžních prostředků nebo kryptoaktiv prováděných fyzickou osobou, právnickou osobou, subjektem nebo orgánem nebo v jejich prospěch by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli:
- a. informovat relevantní vnitrostátní orgán příslušný k provádění omezujících opatření, je-li to výslovně požadováno v nařízení EU o omezujících opatřeních;
 - b. podat oznámení o podezřelé transakci, pokud to vyžadují platné právní předpisy.

4.3.4 Postupy pro výjimky nebo případy, kdy jsou omezující opatření zrušena

52. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli mít politiky a postupy pro určení, zda se uplatňují výjimky, licenční režimy nebo odchylky, a pokud se uplatňují, jak postupovat, aby bylo dosaženo souladu s platnými právními předpisy Unie nebo vnitrostátními právními předpisy. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli ve svých politikách a postupech stanovit, jaké informace poskytnou klientům, kteří chtějí požádat o výjimku ohledně použití svých zmrazených peněžních prostředků, je-li takováto výjimka podle platného právního rámce přípustná. Tyto informace by měly zahrnovat informace o právech klienta v takové situaci.
53. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli mít zavedeny politiky a postupy, které stanoví opatření týkající se peněžních prostředků a kryptoaktiv, na něž se vztahují zvláštní omezující opatření, jakmile bude takové opatření zrušeno.

4.4 Zajištění trvalé účinnosti politik, postupů a systémů pro prověřování omezujících opatření

54. Mají-li být politiky, postupy a systémy poskytovatelů platebních služeb a poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy pro prověřování omezujících opatření účinné, měly by umožňovat:
- a. spolehlivé zjištění pozitivních shod;
 - b. po potvrzení pozitivní shody okamžité pozastavení všech převodů peněžních prostředků, zablokování všech příchozích převodů a uložení peněžních prostředků na prozatímní účet, neprodlené zmrazení peněžních prostředků nebo kryptoaktiv a oznámení těchto opatření relevantnímu vnitrostátnímu orgánu příslušnému k provádění omezujících opatření, aby vydal další pokyny;
 - c. oznámení zmrazených aktiv relevantním vnitrostátním orgánům příslušným k provádění omezujících opatření a/nebo příslušnému orgánu dohledu, jak to vyžadují platné právní předpisy, a to neprodleně nebo ve lhůtách stanovených platnými právními předpisy Unie nebo vnitrostátními právními předpisy;

- d. oznámení podezření na obcházení nebo pokusu o obcházení omezujících opatření relevantnímu vnitrostátnímu orgánu příslušnému k provádění omezujících opatření nebo vnitrostátní finanční zpravodajské jednotce, pokud to vyžadují platné právní předpisy.
55. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli své nastavení systému prověřování pravidelně testovat, aby určili, zda je systém prověřování nadále vhodný s ohledem na posuzování expozice vůči omezujícím opatřením prováděné poskytovateli platebních služeb a poskytovateli služeb souvisejících s kryptoaktivy a zda je i nadále účinný. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli určit četnost kontrol na základě posouzení expozice vůči omezujícím opatřením a uvést je ve svých politikách a postupech.
56. Při testování svého systému prověřování by poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy měli:
- otestovat kalibraci systému prověřování, jak je uvedeno v oddíle 4.1.6;
 - posoudit přesnost správy seznamu na základě platných a aktuálních omezujících opatření;
 - posoudit, zda jsou v případě potřeby prověřováni všichni klienti a převody peněžních prostředků a kryptoaktiv;
 - posoudit přiměřenost a relevantnost datových polí používaných v systému prověřování, jako je rozsah převodů peněžních prostředků nebo kryptoaktiv, které jsou součástí systému prověřování;
 - posoudit včasnost automatického pozastavení operací;
 - posoudit, zda postupy a zdroje, které jsou k dispozici pro analýzu výstrah, umožňují okamžité oznámení skutečných pozitivních shod.
57. Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy by měli vedoucímu orgánu oznámit významné slabé stránky nebo nedostatky systému prověřování a neprodleně přijmout nápravná opatření.